

HAVENKRANT

Port of
Rotterdam

SAMEN MET BEWONERS, BEDRIJVEN EN GEMEENTEN BRENGT HET HAVENBEDRIJF ROTTERDAM EEN MOOIE, VEILIGE EN BEREIKBARE HAVEN DICHTBIJ - NR. 34 JAARGANG 9 - JUNI 2017

Zomer in de haven

Win
KAARTJES VOOR
PORT OF ROTTERDAM
NORTH SEA JAZZ
FESTIVAL
P. 7

De leukste
havenuitjes
vind je op
pagina 6-7

Op cruisevakantie
maar dan wel voor een
prikkie

P.4

Uitvindingen
die de scheepvaart
op zijn kop zetten

P.9

Win een gratis diner
bij dé havenkroeg van
Rotterdam

P.10

ONDERTUSSEN IN Pernis, boven de Beneluxtunnel

11-5-2017
16.30 UUR

FOTO: NICO SANNES

Twee keer per week krijgen de 'volgers' van Nico Sannes een groet in de vorm van een havenfoto.

Elke dinsdag en vrijdag is het vaste prik: dan verstuurt Nico een foto aan zijn 'fans'. 'Via Instagram? Nee hoor, ik mail ieder een persoonlijk. Ja, dat kost tijd, ik ben daar zo'n anderhalf uur mee bezig.' Maar dat maakt Nico niets uit. Hij is al 22 jaar met pensioen en heeft alle tijd voor zijn hobby's: de haven en fotograferen. Twee keer per week fietst hij zijn vertrouwde rondje langs de beste plekken om te fotograferen. Bijvoorbeeld op de punt van de

Oude Maasweg. 'Daar zie je nooit iemand; raar, want hier maak ik vaak de beste foto's. Je hebt een mooi doorkijkje op het Scheur richting de Nieuwe Waterweg en de Derde Petroleumhaven.' Dit beeld schoot hij in Pernis boven de Beneluxtunnel, de laatste stop op zijn route. Een tanker plus sleepboten. 'Enorm imposant, zeker als 'ie zo op je af komt varen!' Ook wekelijks foto's ontvangen van Nico? Mail naar havennico@gmail.com.

DE HAVENSPOT VAN regisseur Shariff Nasr

FOTO: ANDREAS TERLAKK

In 'Rotterdam, I Love You' brengt regisseur en scenarioschrijver Shariff Nasr een ode aan 'zijn' stad.

Het gaat over de liefde en over Rotterdam. En over de liefde voor de haven. Na *Paris, je t'aime* en *New York, I Love You* volgt nu *Rotterdam, I Love You* als onderdeel van de *Cities of Love*-filmserie. De Rotterdamse film bestaat uit elf liefdesverhalen verteld door verschillende regisseurs. Shariff Nasr neemt er één voor zijn rekening. Een project dat hem als geboren en getogen Rotterdammer op het lijf is geschreven. 'Het is een geweldige stad

met al haar wereldwijde invloeden. De 174 nationaliteiten maken de stad rijker, hier vieren we de diversiteit. Rotterdam zit vol pareltjes; van de moderne skyline tot historisch Delfshaven en het rauwere Zuid.' Deze zomer doorkruisen de filmmakers de hele stad om die verschillende kanten te laten zien. Ook de haven is het toneel voor een liefdesverhaal. Het gebied heeft een grote aantrekkingskracht op Shariff. 'Neem de Amazonehaven. Die plek heeft iets machtigs. De muren van containers en de

grote kranen zorgen ervoor dat je je daartussen als mens heel klein voelt.' Zijn eigen liefdesverhaal speelt zich ook af in Rotterdam. 'Mijn vriendin komt uit het oosten van het land en we werden tien jaar geleden verliefd op elkaar. Ze was overweldigd door de stad, maar woont er nu alweer vijf jaar. Ze is inmiddels niet alleen verliefd op mij, maar ook op Rotterdam.' De film is in 2018 in de bioscoop te zien.

ROTTERDAMILOVEYOU.COM

FOTO: ERNST BODE

VRAGEN OVER

werken in de haven

Allard Castelein, CEO van het Havenbedrijf Rotterdam, over werken in de haven: 'Je vindt hier de prachtigste banen.'

Werk in de haven is toch vooral veel sjouwen?

'Die tijd is al lang voorbij. In de haven heerst zeker een cultuur van mouwen opstropen en aanpakken, maar dat heeft niets met sjouwen te maken. Voor het laden en lossen van schepen gebruiken we moderne apparatuur, zoals kranen die we bedienen met joysticks en via computerschermen. We hebben in de haven veel verschillende interessante functies voor mannen en vrouwen. Van techniek tot marketing en van logistiek tot echt nautisch werk, zoals dat van de loodsen en roeiers.'

Is de haven nog steeds zo'n banenmotor?

'Zeker! De haven zorgt voor zo'n 100.000 directe arbeidsplaatsen en 75.000 indirecte banen bij bedrijven in de regio, zoals toeleveranciers, transportbedrijven,

“JE KOMT
HIER LETTER-
LIJK DE HELE
WERELD
TEGEN”

cateringbedrijven en adviesbureaus. Dat aantal neemt alleen maar toe. De verwachting is dat er in 2030 behoefte is aan duizenden extra medewerkers; onder andere door de uitbreiding op Maasvlakte 2. Leuk is ook

dat het heel internationaal werken is. Je komt hier niet alleen letterlijk de hele wereld tegen, maar door de mondiale goederenstromen heb je vaak veel contact met het buitenland. Dat maakt het werken in de Rotterdamse haven erg dynamisch.'

Wat moet je goed kunnen als je in de haven wilt werken?

'Je moet ervoor open staan om te blijven leren. Door digitalisering en verduurzaming verandert de wereld zo snel, dat een baan niet meer veertig jaar hetzelfde is. Flexibiliteit, aanpassingsvermogen en jezelf blijven ontwikkelen zijn dus belangrijk. Vanzelfsprekend is dat je graag wilt samenwerken. Als je daarnaast ook nog enthousiast bent, dan kun je de prachtigste banen binnen de haven vinden.'

**KIJK VOOR DE LAATSTE
VACATURES OP:**

- PORTOFROTTERDAM.COM/VACATURES
- TALENT-GEZOCHT.NL
- WATERTALENT.NL
- MARITTIEMEVACATUREBANK.NL
- ROTTERDAMPORTRINFO.COM

**LEES MEER OVER WERK IN DE HAVEN
OP PAGINA 8 EN 9**

GESPOT *Oefenfabriek*

Een oefenfabriek waar je veilig leert werken. Die verrijst momenteel op de kade bij RDM Campus op Heijplaat. Geen nepfabriek, deze RDM Training Plant; in een vorig leven was dit een rubberfabriek op het terrein van Shell. Na de zomer is het een ideaal en levensrecht oefenobject voor beginnende én ervaren krachten. De leerlingen kunnen straks oefenen tussen echte 'destillatiekolommen' (grote, rechtopstaande cilinders). 'Zo raken zij vertrouwd met de veiligheidscultuur', zegt Cees Jan Asselbergs van Deltalinqs, de belangenorganisatie van de bedrijven in de Rotterdamse haven en een van de drijvende krachten achter de oefenfabriek.

RDMTRAININGPLANT.NL

Elk havennummer zijn eigen verhaal. Dit nummer hoort bij Fladderak Industriële Verpakkingen B.V. Dit familiebedrijf maakt industriële verpakkingen voor (inter)nationale verzending: kisten, kratten en houten ombouwen voor machines. Het beschikt over een eigen timmerfabriek om producten van de meest extreme afmetingen in te pakken. Vochtbeschermend, vacuüm, schokdempend – je kunt het zo gek niet bedenken. Zo kunnen de goederen veilig over land, zee of door de lucht worden vervoerd.

Alle wegen leiden naar een duurzame haven in 2050

CO₂-reductie in de haven door overstappen op 'groene' grondstoffen en energie en optimaal (her)gebruik.

Klimaat-akkoord Parijs en de haven
ZO ZIT HET

- Het doel van het akkoord: de opwarming van de aarde beperken tot 1,5 à 2 graden Celsius.
- Dus moet de uitstoot van het broeikasgas CO₂ worden teruggebracht. Ook in de haven. Inschatting is dat de CO₂-uitstoot met 80 tot 95 procent naar beneden moet in 2050.
- In het havengebied staan tal van bedrijven die fossiele grondstoffen gebruiken om brandstoffen en allerlei chemische producten te maken. De bedrijven stoten CO₂ uit, maar hebben ook veel kennis van energie en CO₂-reductie. Dat maakt de haven van Rotterdam geschikt om internationaal koploper te zijn in het ontwikkelen en het grootschalig toepassen van technieken om de uitstoot van de industrie tot vrijwel nul terug te brengen.
- We noemen deze ontwikkeling de 'energietransitie': overstappen van fossiele brandstoffen naar schone, 'groene' energie en optimaal (her)gebruik van energie en grondstoffen. In 2050 moet de klus geklaard zijn.
- Het Nederlandse bedrijfsleven omarmt de klimaatdoelen. Meer dan zestig bedrijven, waaronder initiatiefnemers Siemens, Van Oord, Eneco, Shell en het Havenbedrijf Rotterdam, willen dat de komende regering een klimaatwet opstelt die aangeeft hoe we het Klimaatakkoord van Parijs vertalen naar maatregelen en zorgt voor een langetermijnklimaat-energiebeleid.
- Voorbeelden van hoe we nu al CO₂-uitstoot in de haven terugdringen? Kijk op: portofrotterdam.com/havenkrant

- » Met de ondertekening van het Klimaatakkoord van Parijs hebben Nederland en 194 andere landen afgesproken om klimaatverandering tegen te gaan
- » Zo'n 18 procent van de Nederlandse CO₂-uitstoot komt voor rekening van de haven
- » Havenbedrijf en havenbedrijfsleven slaan de handen ineen om met een 'energietransitie' de CO₂-uitstoot van de haven drastisch te verminderen
- » Hoe? Opties zijn een gesloten kringloop, biomassa, opslag van CO₂ en het verbeteren van de efficiency

OPTIE 1 **GESLOTEN KRINGLOOP**
Met een gesloten kringloop zorg je voor de volledige recycling van (fossiele) grondstoffen. Producten worden na gebruik niet meer verbrand of weggegooid, maar hergebruikt. Zo verandert de haven in een plek waar alle afvalstromen terecht komen en worden gerecycled. Daarnaast gaat de industrie volop duurzame elektriciteit gebruiken (bijvoorbeeld opgewekt met windmolens op zee) en meer duurzame brandstoffen maken (zoals waterstof in plaats van benzine). Een gesloten kringloop lukt alleen als iedereen zijn afval nog beter scheidt. Alleen op die manier kunnen we producten en grondstoffen herge-

bruiken. Het kan ook betekenen dat we onze telefoons en auto's straks niet meer zelf bezitten. We leasen ze, gebruiken ze, waarna we ze weer inleveren voor de productie van nieuwe spullen. Er zijn al voorbeelden van de gesloten kringloop in de Rotterdamse haven. Zo kun je in de Merwe-Vierhavens fietsen op een fietspad dat is gemaakt van honderd procent gerecycled asfalt.
Resultaat: 98% minder CO₂-uitstoot in 2050 ten opzichte van 2015.

OPTIE 2 **BIOMASSA EN OPSLAG VAN CO₂**
Bedrijven vervangen fossiele grondstoffen (olie, kolen) door biomassa, zoals hout. Fossiele grondstoffen verdwijnen grotendeels uit de haven. Daarnaast wordt alle CO₂ die de fabrieken uitstoten, afgevangen en opgeslagen in lege gasvelden onder de Noordzee. Om dit te kunnen realiseren is heel veel biomassa nodig. Dat betekent ook dat jouw gft-afval straks de basis kan vormen

CO₂ kan worden afgevangen en opgeslagen onder de Noordzee

voor nieuwe brandstoffen of producten.
Resultaat: 98% minder CO₂-uitstoot in 2050 ten opzichte van 2015.

OPTIE 3 **VERBETEREN EFFICIENCY MET TECHNOLOGIE**
Anders dan bij optie één en twee hoeven bedrijven bij de primaire keuze voor het vergroten van de energie-efficiency door technologische vooruitgang minder grote aanpassingen te doen. De komende 30 jaar blijft de haven er grofweg hetzelfde uitzien als vandaag de dag. De raffinaderijen draaien door, maar op een lager pitje omdat de vraag naar olieproducten afneemt, bijvoorbeeld omdat auto's zuiniger of elektrisch worden. Ook moeten de raffinaderijen veel schoner werken. Daarnaast is het nodig dat CO₂ wordt afgevangen en opgeslagen in de lege gasvelden onder de Noordzee.
Resultaat: 75% minder CO₂-uitstoot in 2050 ten opzichte van 2015.

IS 'NIKS' DOEN EEN OPTIE...?

Wat gebeurt er als we op dezelfde voet verder gaan? Dat is heel simpel: dan halen we de klimaatdoelstellingen niet, want de CO₂-uitstoot zal niet genoeg verminderen. Door het efficiënter omgaan met bijvoorbeeld energie wordt de uitstoot bij verschillende bedrijven wel minder, maar het is niet genoeg. *Resultaat: 30% minder CO₂-uitstoot in 2050 ten opzichte van 2015.*

MEEST WAARSCHIJNLIJK: EEN COMBINATIE

Het Havenbedrijf heeft het Duitse Wuppertal Instituut laten onderzoeken met welke technieken het bedrijfsleven de uitstoot van CO₂ drastisch kan terugdringen. Hierboven de belangrijkste opties. Waarschijnlijk wordt het een combinatie van de genoemde technieken. Hier vind je het onderzoeksrapport: portofrotterdam.com/energietransitie

Cruisen voor een prikkie

'Cruisen is een ideale manier om de wereld te zien'

FOTOS: AAD HOOGSTEGE, ISTOCK EN RIES VAN WENDEL

Cortez; walviskalfjes spotten. Prachtig!' De twee hebben inmiddels 41 cruisereizen op hun naam. En als het aan het stel ligt, volgen er nog veel meer. Ze hebben allebei hun eigen reden om van cruisen te genieten. Aad fotografeert graag en is zo geboeid door cruiseschepen dat hij inmiddels de site www.cruisefans.nl beheert met meer dan 120.000 foto's. Nicoline vindt cruisereizen een ideale manier om de wereld te zien. Ze struint het internet af op zoek naar goedkope reizen. Het stel uit Spijkenisse is gepensioneerd en cruisen is duur als je niet oppast. 'Ik heb er een sport van gemaakt om vliegtickets en cruises zo goedkoop mogelijk te boeken.'

KORTING

Nicoline weet inmiddels: aan de prijs van de cruisereis kan altijd wat worden gedaan. 'Als je naar het Caraïbisch gebied wil, dan moet je via Amerika boeken. En stuur het reisbureau een bericht als de prijs omlaag gaat na je boeking. Dan krijg je de reis ook voor die prijs. In Nederland kan dat niet, maar in de VS vinden ze dat heel normaal. Je moet wel zelf de prijs in de gaten houden en reageren. Maar ja, dat is mijn sport!' Maar ook in Europa doe je er goed aan om de prijzen te vergelijken, waarschuwt zoon Jarno. 'Boek via Duitsland. Dat is altijd goedkoper. Je moet sites vergelijken. Dat scheelt soms honderden euro's per persoon!' Vaak komen andere reizigers aan boord met allerlei extra aanbiedingen. Een welkomstdiner of 'korting aan boord'. Als Nicoline dat hoort, stapt ze naar de balie en krijgt ze dezelfde aanbiedingen alsnog. 'Geen enkel probleem.' Aad voelt zich dan wel eens ongemakkelijk. 'Ja, maar hij lift wel mee!' Jarno is bij zijn moeder in de leer geweest en boekt ook goedkoop. Maar z'n ouders leren ook van hem. Jarno adviseerde ze om hun dagtrips lokaal te boeken. 'Dat scheelt veel geld, het is persoonlijker en de lokale bevolking verdient ook wat extra. Maar je moet van te voren wel duidelijke prijsafspraken maken.' Het viertal heeft nog een laatste tip. Neem een binnenhut, nooit een buitenhut. Jarno: 'Er zijn dekken genoeg. Daar kun je de zee beter zien dan op het balkon. Dat is ook heerlijk. Op het dek met een biertje. Overal water. Dan kom ik pas echt tot rust.'

De aankomst van de Queen Mary 2 in 2004 besmette Nicoline Hoogsteger met het cruisevirus. Inmiddels hebben zij en haar man Aad (allebei 61 jaar) 41 cruises op hun naam staan. Zoon Jarno en vriendin Bouke gingen ook voor de bijl. Ze cruisen alle vier zo vaak en goedkoop mogelijk de wereld rond.

In 2006 boekte Nicoline haar eerste reisje: een eendaagse cruisetocht van Rotterdam naar Southampton met de Norwegian Pearl. 'Ik vond het fantastisch. Aan boord voelde het net of ik de loterij had gewonnen. We konden eten en drinken wat we wilden.' Na hun tweede reis waren ze verkocht. En dat is best opzienbarend. Een stel als Aad en Nicoline verwacht je niet op een cruiseschip. Nicoline typeert haar partner bijvoorbeeld als 'de grootste Frank Zappa-fan van Nederland'. Zappa was een beroemd hippie en alternatieve rockmuzikant. Aad: 'Ach, zo'n schip is zo

groot. Als ik de hele dag in mijn zwembroek wil lopen, kan dat. Je kunt 's avonds aan boord chique uit eten, maar je kunt ook kiezen voor een hamburger.' In 2010 raakte ook zoon Jarno (32) enthousiast over deze manier van reizen. Hij ging met zijn ouders naar het Caraïbisch gebied.

'Je loopt heel wat af op cruisereizen'

'Ik ging mee voor de grap. Ik had het idee dat cruisen voor oude mensen is, maar er waren heel veel jongeren aan boord. Cruisen is een ideale manier om de wereld te zien. Elke dag meer je ergens anders aan. Je loopt heel wat af op cruisereizen.' Zijn vriendin Bouke vult aan: 'Het is net als vakantie op een resort, maar dan iedere dag op een andere plek.'

120.000 FOTO'S

De topreis van Nicoline en Aad? Met de Statendam, 15 dagen voor 800 euro. Vanuit San Diego. Varen langs Californië. Nicoline: 'Ik wilde altijd al naar de Sea of

LIEVELINGSSITES VAN NICOLINE:
CRUISEFANS.NL (SITE VAN AAD)
SEASCANNER.COM
VACATIONSTOGO.COM
IGLUCRUISE.COM

Groeten van de bemanning! ;-)

SPITS-STROOK SCHIEDAM

- » De Waterbus doet op werkdagen tijdens de spits een **nieuwe halte** aan: Schiedam Maasboulevard
- » Zo ontstaat een directe verbinding tussen Schiedam en Heijplaat-RDM
- » Dit vermindert de druk op lijn 18 en geeft reizigers uit Schiedam en Vlaardingen meer opties

Files vermijden tussen Schiedam en je werk in Rotterdam? Pak dan de Waterbus. De Aqua Fox vaart sinds mei in de spitsuren (07.40-10.10 en 15.00-17.30 uur) tussen Heijplaat-

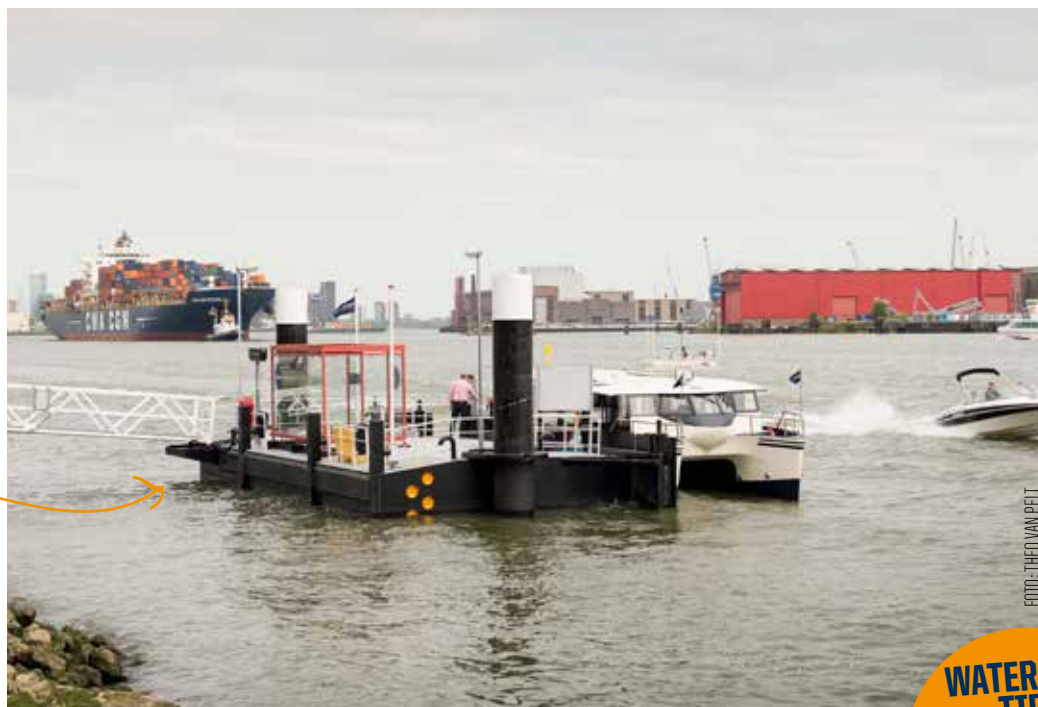

FOTO: THEO VAN PELT

RDM en een nieuwe halte: Schiedam Maasboulevard. Op de ferry is plek voor 40 passagiers en 15 fietsen. De Aqua Fox biedt reizigers uit Schiedam en Vlaardingen zo een directe verbinding

tussen Schiedam en Heijplaat. Ook kun je hier overstappen voor andere bestemmingen in Rotterdam. De verwachting is dat lijn 18 van de Waterbus tussen Heijplaat en St. Jobshaven door deze

De Waterbus brengt reizigers in ongeveer 10 minuten van Heijplaat naar Schiedam Maasboulevard en vice versa.

extra halte voortaan minder druk is tijdens de spits. Een andere verandering: waterbushalte Katendrecht op lijn 18 is verplaatst naar het ss Rotterdam om zo meer reizigers naar Katendrecht te trekken.

TICKETS

Meevaren? Aan boord kun je betalen met je OV-chipkaart, een losse (dag)kaart aanschaffen of een e-ticket gebruiken die je vooraf online koopt op: waterbus.nl/tickets. De fiets mag gratis mee.

Het Havenbedrijf Rotterdam investeert in vervoer over water om zo te zorgen voor een beter bereikbare stad en haven. De uitbreiding van het vaarnetwerk van de Waterbus is een initiatief van Waterbus, de gemeente Schiedam en het Havenbedrijf Rotterdam.

WATERBUS.NL/SCHIEDAM

WATERBUS-TIP:
bezoek één van de 8 stellingmolens in Schiedam of doe een Gin-tour

MEER VERVOER OVER WATER

FAST FERRY

Vaar met de Fast Ferry langs de grootste ijzererts carriers, containerschepen en olietankers. Wie weet zie je zeehonden liggen op het strandje bij de LNG terminal.

Opstappen: Hoek van

Holland Berghaven, Scheurhaven (Landtong Rozenburg), Pistoohaven en Antarcticaweg Maasvlakte.
Tarieven: enkeltje €3,50; dagretour €5,60; gereduceerd tarief (4 t/m 11 en 65+): €2,50 en €4. Pin en OV-chipkaart

niet mogelijk.
Recreatietip: pak de Fast Ferry naar de Maasvlakte en maak hier een avontuurlijke fietstocht met tussenstop bij FutureLand.
ret.nl/fastferry

HET VEER MAASSLUIS-ROZENBURG

Opstappen: Maas-sluis en Rozenburg.
Tarieven: voetganger €0,85; fiets/brommer €1,30; motor €2,45; auto €4,30. Pin en OV-chipkaart niet mogelijk. Wel mogelijk: saldopas of maand-

abonnement.
Recreatietip: pak het pontje naar Rozenburg en ga op avontuur op de Landtong.
tinyurl.com/maas-sluisrozenburg

WATERBUS

Opstappen: haltes onder andere in Rotterdam, de Drecht-

steden, Ridderkerk, Krimpen aan de Lek, Krimpen aan den IJssel en Kinderdijk.
Tarief: afhankelijk van aantal haltes. Bijvoorbeeld: Rotterdam-Dordrecht Merwekade €4,65. Dagkaart volwassene €13; kinderen 4 t/m 11 jaar €9,50; Gezinskaart €27,50. Betalen

met OV-chipkaart.
Recreatietip: speel een dagje toerist in eigen land met een bezoek aan de molens van Kinderdijk.
waterbus.nl

WATERTAXI

Opstappen: er zijn zo'n 50 haltes, van Spijkenisse

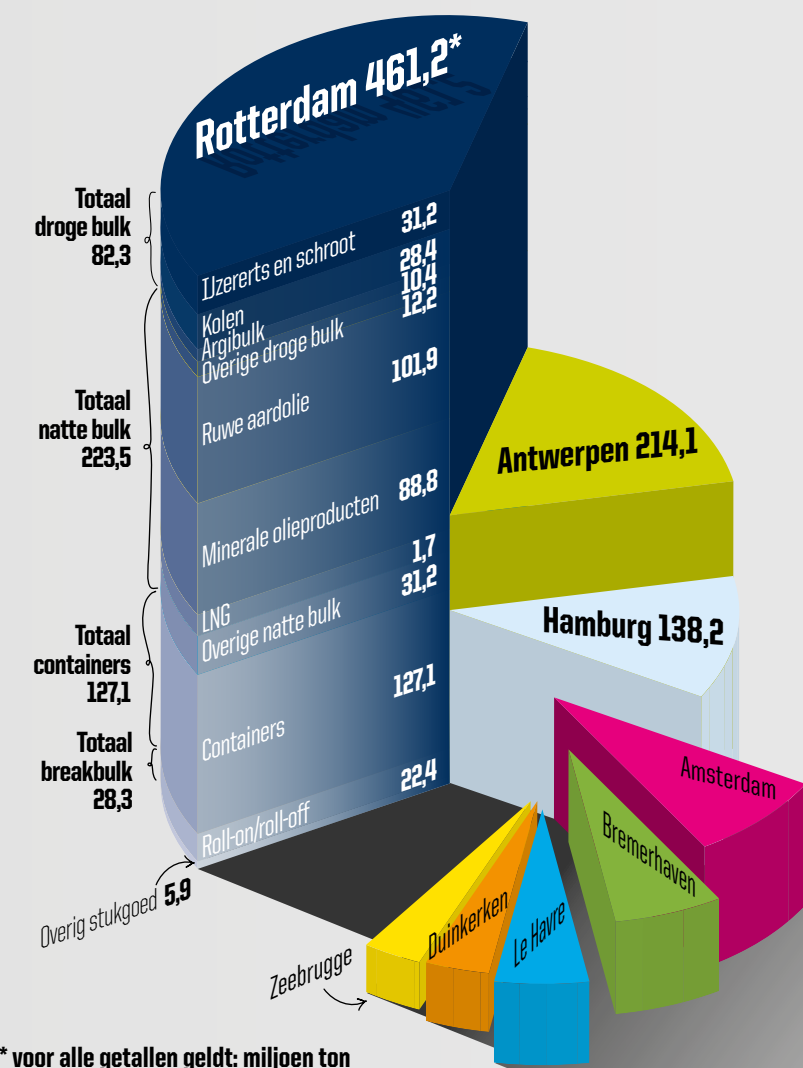
tot Kinderdijk. Je moet de watertaxi zelf bestellen via 010-4030303 of watertaxi.rotterdam.nl.
Tarieven: variërend van €4,50 tot €10,00 p.p. Kinderen t/m 12 jaar varen mee voor de helft van het bedrag. Geen OV-chipkaart.

Recreatietip: aan de zwier op hip Katendrecht, scheepjes kijken bij het Havenmuseum, hapje en drankje in de Veerhaven.

Rotterdam: grootste in alles

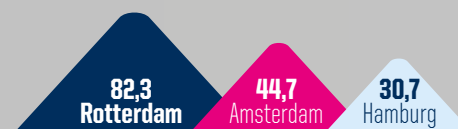
Rotterdam is nog altijd de grootste haven van Europa. In 2016 sloegen we ruim twee keer zoveel lading over als Antwerpen, de nummer twee. En hoewel omvang geen doel op zichzelf is – tegenwoordig willen we bovenal de 'beste' en 'slimste' haven zijn – is het natuurlijk belangrijk dat schepen hun weg vinden richting Rotterdam. Deze ladingsoorten gaan allemaal over de kades.

TOP 3 ROTTERDAM EN DE CONCURRENTIE: EEN VERGELIJKING

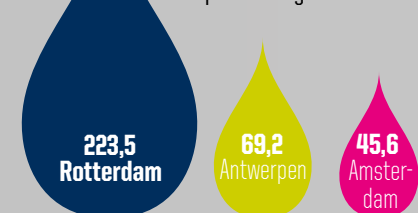
DROGE BULK

(o.a. kolen, ijzererts, schroot, granen, maïs, soja, zand, grind, zout)

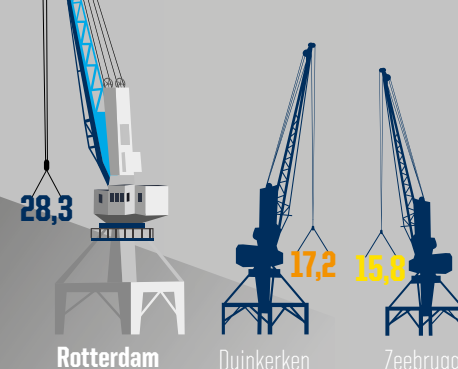
NATTE BULK

(o.a. aardolie, minerale oliën, chemicaliën, biobrandstoffen, plantaardige oliën en vetten)

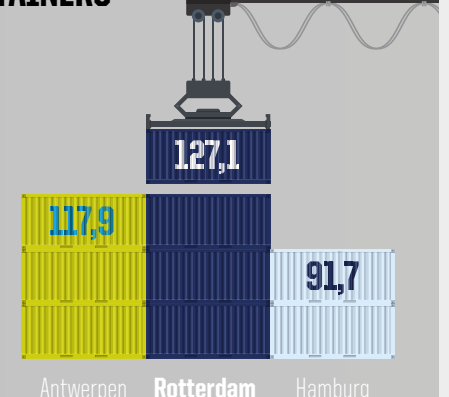

ROLL-ON/ROLL-OFF & STUKGOED (BREAKBULK)

(o.a. auto's, trailers met lading, papier, non-ferro metalen zoals aluminium, stalen half-fabricaten)

CONTAINERS

* voor alle getallen geldt: miljoen ton

Meer feiten en cijfers over de haven in 2016 vind je op PORTOFROTTERDAM.COM/FEITENENCIJFERS

VOOR
HET ECHTE
ZOMERGEVOEL:
eropuit met
vrienden en
familie

Waterrijk Rotterdam

30 juni - 2 juli

Voor het echte festivalgevoel stap je tijdens het Rotterdam Water Weekend op een van de varende picknickeilanden in de Wijn- of Leuvehaven. Of strijk je neer op het strand aan de Rotte (ja: compleet met strandbedjes, lifeguards, parasols en palmbomen!). Ook lekker zomers: huur een bootje of kajak en verken het Maritiem District op eigen houtje. Nieuwsgierig naar de historie

Gratis

FOTO: EDDY KAUSER

en toekomst van het waterrijke Rotterdam? Vaar dan mee met een gids die je er alles over vertelt.

Echt meenemen: zonnebrand, water en zonnebril, picknickpakket voor op je eigen bootje of kajak.

ROTTERDAMWATERWEEKEND.NL

Rondje Architectuur

17 en 18 juni

Tijdens de Dag van de Architectuur kun je dit jaar een kijkje nemen bij gebouwen in twee voormalige havengebieden: het Maritiem District en de Wilhelminapier en meevaren op een van de architectuurboottochten. Architectuurgids

Linder Wijntjes van UrbanGuides: 'Niet te missen kansen voor liefhebbers van de haven zijn een rondleiding door Hotel

New York - het voormalig hoofdkantoor van de Holland Amerika Lijn -, een waanzinnig uitzicht op de haven vanaf de 31e verdieping van De Rotterdam van Rem Koolhaas en een kijkje achter de schermen in het voormalig pakhuis Las Palmas.' Bijna alle rondleidingen zijn gratis, voor De Rotterdam betaal je €5. Kijk op de website voor de laatste informatie

Echt meenemen: fototoestel.
DAGVANDEARCHITECTUUR-
ROTTERDAM.NL

Baggerfestival

Gratis

30 juni - 1 juli

Sliedrecht staat bekend om de vele grote baggerbedrijven die er vandaan komen en deze zomer staat deze bedrijfstak dan ook centraal tijdens het Baggerfestival. Twee dagen lang draait alles in het dorp om baggeren en waterbouw met veel schepen en materieel in de haven. Bedrijven en opleidingen presenteren zich op de kade. De muziek is geen bagger, variërend van de Marinierskapel en Beethoven tot Sharon Doorson en Jeroen van der Boom.

Echt meenemen: zwembroek en oude kleren voor de aqua jump en de klimwand van de mariniers.

BAGGERFESTIVAL.NL

Jeffrey:

'Leuk: met mijn vriendin genieten van het Veerhavenconcert in een sprookjesachtige setting'

Ellis:

'Als muzik-
liefhebber
vind je mij
natuurlijk
in de stad
tijdens North
Sea Round
Town'

Zomer

Vier de zomer in de haven
Kleedje in de tas, zonnebril
van deze evenementen. L

Lotte:

'Een stro
de Rotte
lifeguar
moet ik

Dinner@sea

29 juli en 26 augustus

Wat dacht je van een drankje rondom kunstwerk De Zandwacht op het duin, of een voorgerecht op de FutureLand Ferry? Met de FutureLand Express en de FutureLand Ferry geniet je op 29 juli en 26 augustus op exclusieve plekken langs het strand en in de haven van een driegangendiner van restaurant New Fork. Reserveer vooraf wel even online.

Echt meenemen: lekkere trek.
FUTURELAND.NL

FOTO: MARTIJN VAN HENNIK

Straattheater

Gratis

Zaterdag 26 augustus

Tropische sferen op Katendrecht tijdens het Welkom Thuis Straattheater festival met verrassende optredens door straatartiesten op het Deliplein, Rijnhavenplein, Rijnhavenbrug en Wilhelminapier.

Echt meenemen: teenslippers voor het echte zomer gevoel.
WELKOMTHUISSTRAATTHEATER-
FESTIVAL.NL

VOOR
DE SPOR
LIN
zwen
ren
door

... in de haven

... met muziek, sport en natuurlijk lekker eten.
... ril op je hoofd, drankje in de hand en op naar een
... dat die lange zomerdagen maar komen.

... and aan
... met
... ds? Dat
... zien!'

Majorie:
'Het Rotterdam Water Weekend klinkt als een gezellig uitje voor m'n vriend, dochttertje en mij'

Meer leuke uitjes

Vervelen is deze zomer geen optie! Kijk op pagina 12 in deze Havenkrant of gebruik de app Rotterdam Tourist Information voor nog meer leuke bezienswaardigheden. Informatie in de app is handig opgedeeld in categorieën als De Stad en De Haven. Zoek naar Rotterdam Tourist Information in de app- of playstore. Eenmaal gedownload is de informatie ook offline te bekijken. Of ga naar tinyurl.com/rotterdam-tourist-app.

FOTO: JIRI BOULIER

VOOR DE MUZIEK-LIEFHEBBERS: klassiek en jazz

Veerhavenconcert

Zaterdag 26 augustus
Een sprookjesachtige setting: in een bootje of op de kade genieten van een optreden door het Rotterdam Philharmonisch Orkest. Het transparante podium in de Veerhaven ligt op een drijvend ponton tussen de antieke zeiljachten en sloepjes. Deze vijftiende editie van het concert wordt het Rotterdams Philharmonisch Orkest geleid door de toekomstige chef-dirigent Lahav Shani.

Naast het voltallige orkest en jong talent sluit er dit jaar een top pianist aan. Voor het eerst in de geschiedenis van het Veerhavenconcert wordt er namelijk een vleugel op het podium getakeld. **Echt meenemen:** afhankelijk van het weer: een plaid om warm te blijven. Van 19.45-21.15 uur. Ook de generale repetitie 's middags om 15.00 uur is gratis en openbaar. VEERHAVENCONCERT.NL

Yes, Jazz!

22 juni t/m 9 juli
Grote kans dat het Port of Rotterdam North Sea Jazz Festival nu is uitverkocht, maar voor wie toch iets wil meepikken van de jazzsferen in de stad is er North Sea Round Town van 22 juni t/m 9 juli. Op verschillende plekken in de stad kun je genieten van jazz, blues, soul, funk,

FOTO: ERIC VAN NEEUWLAND

hiphop en pop. En het mooie is: het is bijna allemaal gratis. Speciale tip voor lezers van de Havenkrant van directeur Mijke Loeven: 'Vaar mee met de jazzboot over de Maas. Met op en langs het water de beste jazz.' **Echt meenemen:** je swingende heupen en dansschoenen. NORTHSEAROUNDTOWN.NL

Win KAARTEN VOOR PORT OF ROTTERDAM NORTH SEA JAZZ FESTIVAL

Het Havenbedrijf Rotterdam is sponsor van Port of Rotterdam North Sea Jazz Festival. Daarom geeft de Havenkrant twee keer twee kaartjes weg. Kans maken? E-mail je naam en contactgegevens naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. North Sea Jazz.

VOOR SPORTIEVEN: ...men of ...men de haven

Zwem door de haven

1. Zondag 25 juni
Normaal strikt verboden, maar op 25 juni mag het: zwemmen in de haven. Meld je aan voor de openwaterwedstrijd in de sfeervolle Entreporthaven en Binnenhaven met afstanden voor alle leeftijden. Inschrijven en tarieven: LIKE2SWIMROTTERDAM.NL

2. Zondag 2 juli
Zwem op 2 juli 1,5 kilometer door het Maritiem District voor Daniel den Hoed. Deze stichting haalt geld op voor wetenschappelijk onderzoek in het Erasmus MC Kanker Instituut. De O10 City Swim start bij jachthaven The Red Apple Marina en eindigt bij Plein 1940. Inschrijven en tarieven: O10SWIM.NL

FOTO: JAN DE GROEN / HH

Ren door de haven

Gratis

1. Zondag 2 juli
Doe mee aan de 'Rotta Route': een tocht van 2,5 km langs de oorspronkelijke loop van rivier de Rotte waaraan Rotterdam lang geleden ontstond. Meld je op zondag 2 juli om 11.00 uur met een versierde badmuts bij de Noorderbrug. ROTTERDAMWATERWEEKEND.NL

2. Zondag 8 oktober Een parcours van tien kilometer met obstakels dwars door de Rotterdamse haven. De vijfde jubileumeditie van de Harbour Run, is op 8 oktober. Het parcours gaat over haventerreinen, de kades, langs de schepen, kranen, containers en dwars door een aantal havenloodsen. Inschrijven en tarieven: HARBOURRUN.NL

SPONSORED BY Port of Rotterdam

BAAN gescoord

FOTO: PRIVE

Jeroen Tuinder (23): 'Mijn droom is uitgekomen. Sinds 1 mei werk ik in de Rotterdamse haven als medewerker klantenservice bij het Nederlands Loodswezen. Daarvoor liep ik er stage voor mijn hbo-opleiding Logistiek en Economie. Die regelde ik via het jaarlijkse Mainport Talenten Diner. Hierbij stellen werkgevers in de haven zich voor aan studenten in de laatste fase van hun studie. Zo kwam ik in contact met het Loodswezen, een bedrijf dat ik daarvoor niet kende. Onze voornaamste taak is het begeleiden van zeeschepen van en naar de havens. Ik ben daarbij het aanspreekpunt voor klanten. Ook klachten belanden bij mij, maar dat vind ik niet vervelend. Het voelt goed als ik problemen voor klanten kan oplossen.'

Gemiddeld bruto salaris van een beginnend medewerker klantenservice: 1955 euro (bron: www.loonwijzer.nl).

Volg je ook een universitaire of hbo-opleiding en heb je interesse in het Mainport Talenten Diner op 3 oktober? Meld je dan aan via:

WATERTALENT.NL

*De werkweek van...***EEN KAPITEIN VAN EEN BUNKERSCHIP**

Corné Stigter is kapitein op het bunkerschip Zeeland van de Burandogroep. Hij voorziet containerschepen, binnen-vaartschepen en cruiseschepen in de haven van brandstof. Bunkereren heet dat in haven-taal. Wat beleeft hij zoal?

WOENSDAG

'Wij werken zeven dagen op, zeven dagen af. Mijn werkweek begint altijd op woensdag. Samen met een collega doe ik de boodschappen voor de komende week. We zijn de hele week op het water dus we mogen niks vergeten. Op het schip wisselen mijn drie collega's en ik de andere ploeg af.'

DONDERDAG

'Vannacht hebben we ons schip volgeladen met brandstof bij BP. We kunnen 3900 ton brandstof kwijt in ons schip. Omgerekend kun je daar 88.000 auto's mee tanken. Al is de brandstof voor schepen natuurlijk niet geschikt voor personenauto's.'

Corné (44) vaart sinds acht jaar als schipper op bunkerschip Zeeland van de Burandogroep. Hij volgde een vaaropleiding en behaalde certificaten voor het vervoeren van gevaarlijke stoffen.

VRIJDAG

'Op vrijdag geven de mensen op kantoor ons een planning voor het weekend. Maar die is op zaterdag alweer anders. De scheepvaart is bijvoorbeeld heel anders-gevoelig. Schepen komen daarom soms op andere momenten binnen in de haven dan verwacht. We schakelen om die reden veel met de weekendploeg. Die flexibiliteit vind ik het leukste van mijn werk: je weet vooraf nooit hoe een dag eruit ziet.'

ZATERDAG

'Op zaterdag bunkereren we vaak cruiseschepen. Vandaag is het MS Rotterdam aan de beurt. De cruiseschepen tanken we

vaak in de stad. 's Avonds is het uitzicht met alle lichtjes prachtig.'

ZONDAG

'We varen naar het offshorebedrijf Keppel Verolme om het werkeiland Saipem 7000 te bunkereren. Het schip ligt in het dok, dus ons schip kan er niet naast liggen. Onze

'We zijn de hele week op het water'

slang waarmee we aankoppelen is te kort. Samen met het team overleg ik hoe we dit kunnen oplossen. Ik ben kapitein en heb de leiding, maar zonder je bemanning begin je niks op zo'n schip. We hebben elkaar echt nodig. Uiteindelijk leg ik het schip zo dicht mogelijk bij het dok. De jongens koppelen meerdere slangen aan elkaar zodat we het schip toch kunnen bunkereren.'

MAANDAG

'We mogen het grootste schip ter wereld, de Pioneering Spirit, voltanken. Voor het bunkereren, moeten we altijd aan boord om alle documenten te regelen. Daar ontmoeten we mensen uit allerlei verschillende landen. En op zo'n mooi schip kijken we natuurlijk graag even rond!'

DINSDAG

'Vannacht zijn we weer bij BP om ons schip vol te laden. Overdag voorzien we een collegaschip en een zeeschip van brandstof. Het is alweer de laatste dag van mijn werkweek. Morgen om 11 uur zit mijn dienst erop en ben ik weer een weekje vrij.'

FOTO: PRIVE

HANDEN UIT DE MOUWEN *in de keukens van Routiers***MAASVLAKTE PLAZA**

Restaurant Routiers vind je op de nieuwe truckparking Maasvlakte Plaza. Het transportpark, dat Havenbedrijf Rotterdam heeft laten aanleggen, is sinds mei open en heeft naast 359 bewaakte parkeerplekken een centraal gelegen gebouw met een informatiebalie, sanitair-douches en toiletten-, was- en droogmachines, wifi, en kantoorvoorzieningen. Hormuzstraat 50, 3199 KW, Maasvlakte

PORTOFROTTERDAM.COM/MAASVLAKTEPLAZA

Sinds mei heeft kok Steef Bongaards een nieuwe werkplek. Zijn Routiers restaurant maakt nu deel uit van de nieuwe truckparking Maasvlakte Plaza. Voor truckers en dagjesmensen maakt hij de lekkerste gerechten.

De nieuwe keuken van restaurant Routiers is een waar walhalla voor kok en bedrijfsleider Steef Bongaards (43). De beste ovens, een fantastische spiegelbakplaat - 'Dan zie je jezelf terwijl je kookt, geinig toch' - en vijf keer groter dan de oude tijdelijke locatie van het wegrestaurant. Maar het echte werkplezier zit 'm voor Steef in de liefde voor koken en de omgang met gasten. 'Laatst kwam er een man binnen in driedelig pak. Bestelt 'ie een kapsalon. Dat verwacht je niet.' Vrachtwagenchauffeurs gaan toch zeker altijd voor de vette hap? 'Nee joh, ze eten steeds gezonder. Misschien op dringend advies van hun

vrouw? Ik weet het niet, maar we serveren steeds vaker salades en gekookte aard-appelen.' Het maakt Steef niet uit. Van bami, nasi, een varkenshaasje, stoofvlees tot een maaltijd-salade: hij legt overal evenveel liefde in. 'Sommige koks vinden een salade saai. Ik niet, ik maak er iets moois van. Kaasje erbij, croutonnetjes, gebakken spek-kies, dressinkje: smullen.' Thuis kookt zijn vrouw vaak, al wil hij op feestdagen nog wel eens zelf aan de slag. 'Lekker met heel veel vlees.' Niet voor z'n dochter trouwens, zij is sinds kort flexitariër. 'Maar dan maak ik met alle liefde een pastaatje met groente. Lekker roomsausje erbij. Heerlijk!'

'Vrachtwagen-chauffeurs eten steeds gezonder'

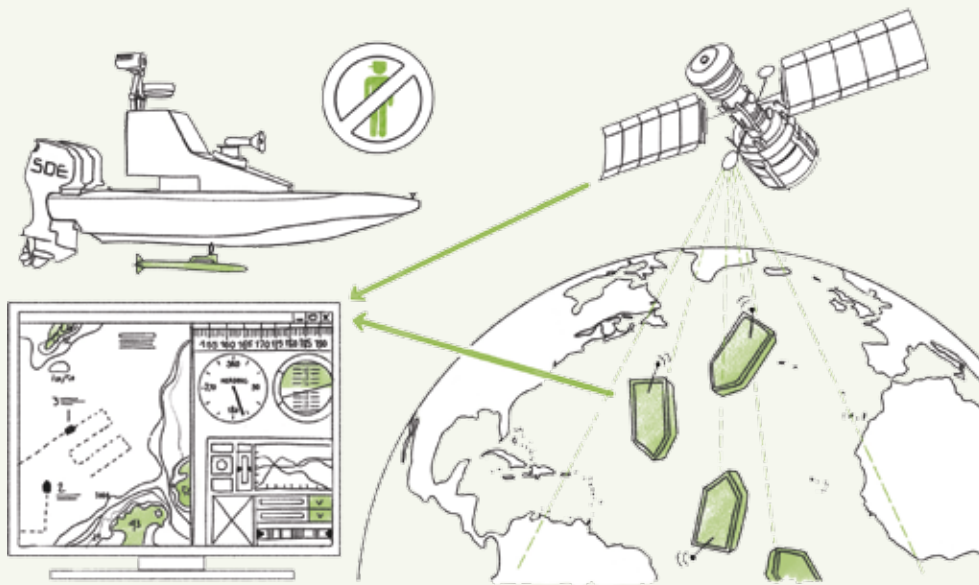
FOTO: THEO VAN PELT

3 uitvindingen die de scheepvaart veranderen

Innovatieprogramma PortXL helpt (jonge) ondernemers hun idee tot een succes te maken. Drie talenten vertellen hoe hún idee de maritieme wereld verandert.

Onbemand varen

Naam: Nikunj Parashar (34)
Land van herkomst: India
Opleiding: werktuigbouwkunde en opgeleid als kapitein
Aantal mensen in het team: 12
Naam bedrijf: Sagar Defense

Wat hebben jullie bedacht?

'Sagar Defense, een systeem voor onbemande vaartuigen, vergelijkbaar met het idee van onbemande auto's. Dankzij het systeem kan een schip volledig zelfstandig varen zonder dat het met andere schepen in aanvaring komt. Het systeem kent twee typen; één dat we op een bestaand schip plaatsen en één dat we aanleveren in de vorm van een waterdrone.'

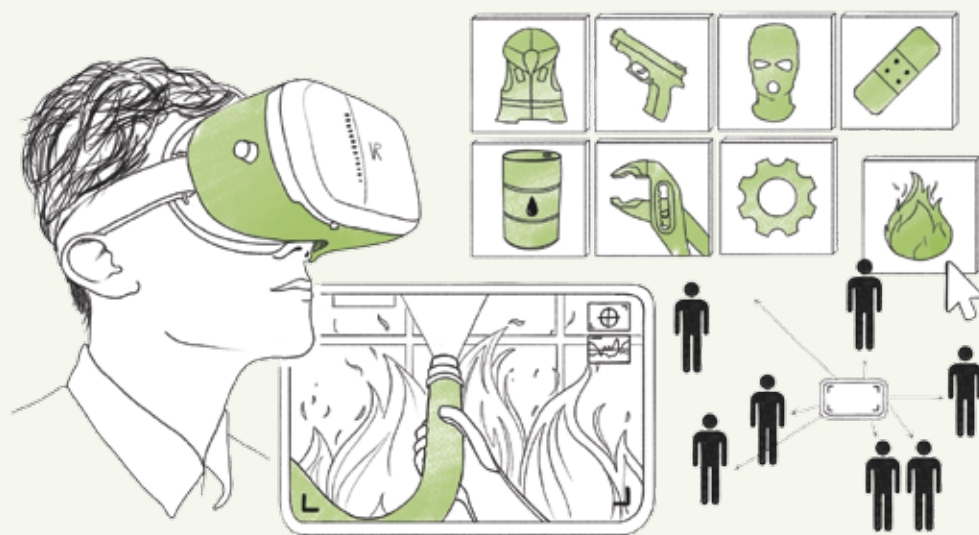
Hoe zijn jullie op het idee gekomen?

'Ik werkte als kapitein in de zeevaart en eenmaal op zee kwam ik erachter dat ik het vreselijk vond om lang weg te zijn van mijn vrouw en twee kinderen. Mijn vrouw en ik zijn daarom samen aan de slag gegaan met een oplossing. En onbemande vaartuigen hebben nog een voordeel: scheepslui hoeven niet meer te worden blootgesteld aan gevaren, zoals storm of piraterij. Neem de havenpatrouillevaartuigen die bij brand of ontploffingsrisico een schip inspecteren. Door ons systeem zit de bemanning veilig op kantoor om het gevaar op afstand te onderzoeken.'

Waar staan jullie over vijf jaar?

'Wij dromen ervan dat in de toekomst alle schepen onbemand kunnen varen. Zo kunnen zeevarenden bij gevaar vanaf kantoor werken en degenen die dat willen vaker bij hun families zijn.'

Virtual reality training

Naam: Sam Ryan (27)
Land van herkomst: Verenigde Staten
Opleiding: TU Delft
Aantal mensen in het team: 4
Naam bedrijf: Parable

Wat hebben jullie bedacht?

'Wij maken apps voor virtual reality trainingen. Bij zo'n training krijg je een soort grote skibril op je hoofd die je een virtuele omgeving laat zien. Dit is ideaal om situaties na te bootsen die je moeilijk in het echt kunt trainen.'

Hoe zijn jullie op het idee gekomen?

'Mijn huidige collega's en ik liepen stage bij hetzelfde bedrijf. We ontdekten daar virtual reality en wisten dat daar een hele interessante wereld achter lag. Bij een groot bedrijf gaan nieuwe ontwikkelingen alleen niet snel en daarom begonnen we voor onszelf. Trainingen in de maritieme wereld kosten veel tijd en geld. Mensen van over de hele wereld moeten naar dezelfde plek komen voor de training. Dankzij onze apps kun je de training waar dan ook ter wereld volgen. Daarnaast is deze methode een stuk veiliger, omdat je risicovolle situaties zoals een brand kunt nabootsen, zonder dat de trainee gevaar loopt. Bovendien zijn grotere calamiteiten virtueel na te maken. Je kunt moeilijk een echt gebouw in brand steken voor één oefening.'

Waar staan jullie over vijf jaar?

'Dan hopen we dat we ook een platform hebben gemaakt waar mensen kunnen inloggen en zelf hun eigen trainingen kunnen samenstellen.'

Boekingsite voor binnenvaart

Naam: Jan Snoeij (31)
Land van herkomst: Nederland
Opleiding: Werktuigbouwkunde in Utrecht
Aantal mensen in het team: 4
Naam bedrijf: 4Shipping

Wat hebben jullie bedacht?

'Wij hebben een online platform gelanceerd voor de binnenvaart waar de verlader zelf een binnenvaartschip kan boeken. Nu regelt een verlader het

transport van zijn vracht nog via de bevrachters of expediteurs, die eindeloos schippers bellen om te kijken wie de vracht van A naar B kan brengen. Je kunt 4Shipping vergelijken met hotelboekingsites als booking.com. Vroeger had je voor het boeken van een reis een reisbureau nodig, nu doe je dit zelf.'

Hoe zijn jullie op het idee gekomen?

'Ik ben opgegroeid in een schippersfamilie en weet dus hoe de processen in de binnenvaart werken: dingen kunnen veel slimmer. Tijdens de crisis realiseerde ik me dat er steeds meer technische mogelijkheden ontstaan. Denk aan

robots die operaties uitvoeren in ziekenhuizen en zelfrijdende auto's. Maar de binnenvaart profiteert daar nog niet van. Ik zag enorm veel kansen op het gebied van efficiëntie om de binnenvaart beter met vrachtvervoer over de weg te laten concurreren. Bovendien helpt een betere benutting van de binnenvaart tegen files en zo de uitstoot van CO₂ en fijnstof door vrachtwagens terugdringen.'

Waar staan jullie over vijf jaar?

'Dan is het via ons platform kinderlijk eenvoudig om 100.000 ton vracht te laten vervoeren zonder enige kennis van de sector.'

PORT XL

PortXL is een innovatieprogramma in de Rotterdamse haven. Het helpt gedurende een periode van honderd dagen tien jonge, innovatieve bedrijven hun bedrijf of idee klaar te stomen voor de markt. In februari werden hiervoor

tien start-ups geselecteerd via 150 gesprekken met beginnende bedrijven uit binnen- en buitenland. Zij krijgen van ervaren ondernemers uit de haven- en maritieme wereld hulp in de vorm van coaching, contacten en investeringen.

Wil je weten hoe het voor de deelnemers is om drie maanden in Nederland te zijn? Bekijk de video's over de start-ups online op PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT

Mijn HAVENSTAD

Ondernemer op Heijplaat, John de Roode (61) kocht dé havenkroeg van Rotterdam: café Courzand en bracht het honderd jaar na de opening terug in de oorspronkelijke staat.

**Win
EEN GRATIS
ETENTJE
INCL. 1
DRANKJE**

bij Courzand voor twee personen.
Stuur een mailtje naar:
havenkrant@portofrotterdam.com
o.v.v. 'Courzand'.

*'Gaaf dat het
ronde plafond
weer terug is'*

Hij is geboren en getogen op Heijplaat en sinds een jaar eigenaar van een van de bekendste plekken in de wijk: café Courzand. Niet zo gek dat achter de koop vooral nostalgische redenen zitten. Als oud-havenarbeider – hij werkte onder meer bij ECT – heeft John de Roode mooie herinneringen aan de feesten in het café.

Over die hoogtijdagen vertelt hij met een glinstering in z'n ogen: 'Het waren dikke feesten, met veel drank en eten. En dan druk ik het nog netjes uit. Lee Towers en Anita Meijer traden op, die zaten nog in de begindagen van hun carrière.' John was bijna vaker in Courzand dan thuis. 'Ik voer of ik zat in het café. Het was een beetje 'het wilde westen' in die tijd. Je had geen mobiel, dus voor m'n vrouw en kinderen was het altijd maar afwachten wanneer ik weer eens thuiskwam.'

EYE CATCHERS

Het café werd in 1917 geopend voor personeel van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM).

Na het faillissement van RDM werd het grootste deel van het complex afgebroken, behalve het café en restaurant. De nieuwe eigenaar verbouwde het en maakte de plek een stuk kleiner. John bracht het café weer terug in oorspronkelijke staat. 'Het verlaagde plafond hebben we weggehaald en de koepel is nu weer zichtbaar. Dat typerende hoge ronde plafond, was een van de mooiste onderdelen van Courzand. Gaaf dat het weer terug is.' Andere *eye catcher* van de zaak is het modelschip van een van de schepen van RDM. John jaagde daar al 25 jaar op. 'Dit model van het SS Alkmaar nam RDM altijd mee naar beurzen als promotiemateriaal.' Maar hoe graag John het schip ook wilde, de eigenaar deed het niet van de hand. Tot vorig jaar. 'Toen vroeg hij ineens of ik nog interesse had, want hij wilde het samen met het café van de hand doen. Als ik er nu over nadenk: eigenlijk heb ik bij de koop van het modelschip het café er maar bijgenomen. Of de koop zakelijk slim is, weet ik niet. Ik heb dit met m'n hart gekocht.'

Courzandseweg 40, 3089 PE, Rotterdam, tel: 010-4297090
COURZAND.NL

Kinderspauze

Spring je SUF

Springen, salto's maken en stuiten in een echte havensfeer? Dat kan bij Jump XL. Maak een radslag in een grote bak met schuim, bounce op de beat, probeer de klimwand of volg het ninjacircuit. Minimale leeftijd voor jumpers is 8 jaar. Op zaterdag- en zondagochtend mogen de kleintjes ook springen (met ouders erbij natuurlijk). Vanaf €10 per persoon per uur. Akkeroord 10, Rotterdam. Tel. 010-2680606. JUMP-XL.COM/NL/ROTTERDAM

SPOT de mini RPA

Heb jij hem al gespot? Blauw, geel, mini? In de Kids Marina dobbert de kleine versie van een havenpatrouillevaartuig ('RPA') van het Havenbedrijf Rotterdam rond. En je kunt hem zelf besturen! Stap met zijn viereen aan boord. Of kies voor de brandweer- of politiebuis. Let op: Kids Marina verhuist vanaf 1 juli naar het buitenmuseum van het Maritiem Museum (Leuvehaven). Tot die tijd: Grote Kerkplein. Tel. 010-7537242. KIDSMARINA.NL

Win EEN VOUCHER voor 15 minuten varen met 4 personen (t.w.v. € 12,50). Stuur een mail naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'Kids Marina'.

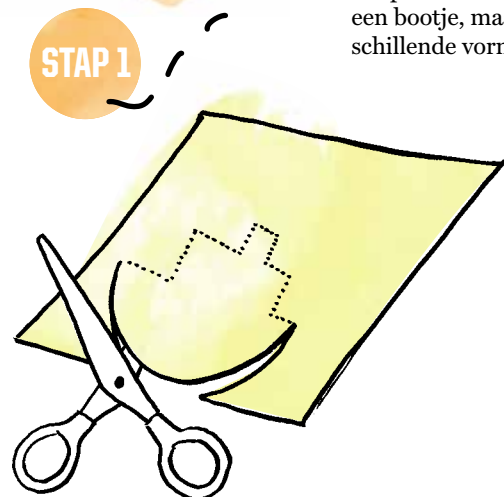
Wat staat hierboven? De noodkreet SOS, maar dan in morsecode, oftewel het 'piepjesalfabet'. SOS is daarin: drie korte piepjes, drie lange, drie korte. Sinds 1906 is dit de internationale noodkreet waaraan heel veel scheepsbemanningen hun leven hebben te danken. Tegenwoordig is het gebruik van morsecode – en dus ook het SOS-sein – vervangen door moderne communicatie. Maar SOS redt nog steeds levens: in 2016 werden mensen van een onbewoond eiland gered omdat ze op het strand met grote letters SOS hadden geschreven!

Maak je eigen zeepboot

Weet je hoe je deze bootjes kunt laten bewegen? Met zeep! Knip je eigen bootjes en onderzoek welke vorm het snelst gaat, of houd een wedstrijdje met vrienden.

NODIG:

- Bak water
- Afwasmiddel of vloeibare zeep
- Tandstokers of lucifers
- Schaar
- Glad karton (bijvoorbeeld van de verpakking van hagelslag)

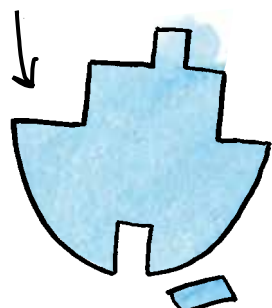

Pak karton, bijvoorbeeld van een hagelslag- of cornflakespak. Knip hieruit vierkanten van ongeveer 5 bij 5 centimeter voor je bootjes.

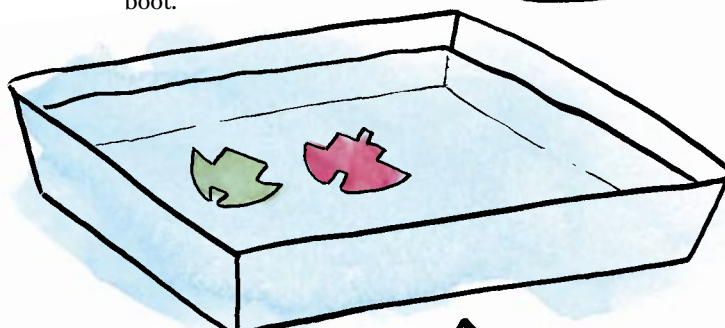
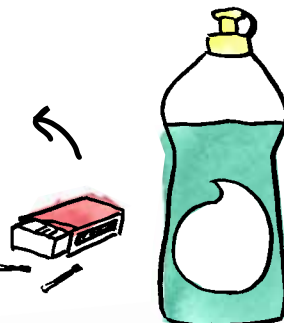
STAP 3

Knip in de achterkant van de boot een inham. Je kunt kiezen voor een cirkel, streepje of driehoek; het kan allemaal.

STAP 4

Tijd om de boten te testen. Vul een bak met water (of gebruik de wasbak). Smeer met een tandstoker of lucifer afwasmiddel in de inham van de boot.

STAP 5

Racen maar: laat de boot aan de ene kant van de bak in het water vallen en gebruik een stopwatch om te zien hoe snel de boot naar de overkant vaart. Welke is het snelst?

Vraag het

DE HAVENMEESTER

Mag je met elk bootje varen in de Rotterdamse haven?

Varen in het zonnetje, heerlijk! Maar opgelet: als hobbyschipper – dat heet ook wel 'recreant' – mag je sommige delen van de havens helaas niet in. Dit zijn de havenbekkens: plekken waar schepen kunnen aanleggen. Je mag er wel komen als daar de jachthaven ligt waar jij een plekje hebt, of de scheepswerf die je bootje gaat opknappen. In de Parkhaven en ten oosten van de Erasmusbrug (dus meer de stad in) mogen plezierschippers ook gewoon komen. Als je in de haven vaart, moet je je wel voorbereiden en goed opletten! Grote schepen gaan hard en kunnen niet snel uitwijken. Ook zien ze niet altijd wat er voor of achter ze vaart; sommige schepen hebben een dode hoek van wel 350 meter. Ook kan de rivier ruw zijn en grote schepen zorgen voor golven. Houd zoveel mogelijk de stuurboordwal aan (dat is de rechterkant). En niet vergeten: zeilboten zonder motor mogen de haven nooit in. Meer weten? Bekijk hier het filmpje: PORTOFROTTERDAM.COM/RECREATIEVAART

Heb jij een vraag voor de Havenmeester? Mail naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'Havenmeester'.

VERSTEKELINGEN IN DE HAVEN

Soms liften er met de schepen die goederen in de haven afleveren ook andere 'gasten' mee. Wie zagen we al eens aankomen?

WASBEER

Hij is vernoemd naar de nieuwe president van Amerika: Donald Trump. Wasbeertje Trump voer per ongeluk (of had hij zin in een bezoekje aan onze havenstad?) met een containerschip uit New York mee naar Rotterdam. Gelukkig konden havenmedewerkers Trump vangen en naar Diergaarde Blijdorp brengen.

APEN

Best schrikken voor de medewerkers van een containerschip uit Maleisië: ineens stonden ze oog in oog met vijf Java apen die waarschijnlijk ook in het

Aziatische land waren opgestapt. De bemanning deed de apen in een kooi en verzorgde ze tot het schip in Rotterdam was. Hoe ze in de kooi werden gelokt? Met bananen natuurlijk!

WALVISSEN

Minder grappig en vooral zielig: twee keer in de afgelopen jaren voer een containerschip binnen met op de voorkant van het schip een dode walvis. Het containerschip is 340 meter lang; de walvis ruim zeven meter. De opvarenden hadden niets in de gaten, waarschijnlijk omdat het schip zo groot is. Dan merk je niet dat je tegen een walvis botst en misschien was de walvis al dood toen ze er tegenaan voeren.

AGENDA

JUNI/JULI

DRIJVENDE TRAP

Een terras, een theater, een plek om te zitten en met je voeten in het water te bungelen. Dat zijn de Drijvende Leuuetrappen die op 27 juni komen aan-gevaren bij Plein 1940.

Tijdens het Rotterdam Water Weekend op 2 juli worden ze geopend. Deze tijdelijke stek aan het water is mede mogelijk gemaakt door het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeente Rotterdam.

AUGUSTUS

Gratis

FOODFESTIVAL KETELS AAN DE KADE

In Delfshaven komt op 12 en 13 augustus het verleden tot leven. Ontdek de eeuwenoude ambachten, geniet van Middeleeuws straat-theater en natuurlijk lekker eten. ketelsaandekade.nl

CULINESSE

Op het strand van Nesseland, aan de Zevenhuizerplas, is van 17 t/m 19 augustus het drie-daags culinaire muziek-festival CULINESSE met onder andere optredens van The Kik en Miss Montreal. **Volwassenen: €18,50**
3 t/m 12 jaar: €6,50
Programma en tickets: culinesse.nl

EXPOSITIE 'SLEEPBOTEN OP STATION'

Ga terug in de tijd en kom alles te weten over de activiteiten van de sleepboten in tijden van oorlogshandelingen. Te zien tot 8 oktober. **Nationaal Sleepvaart Museum, Hoogstraat 1-3, Maassluis. Tel: 010-5912474**
Juli/aug: ma-vr 11.00-16.30 uur, za-zo 12.00-16.30 uur.
Volwassenen: €4,-
4 t/m 12 jaar: €2
nationaalsleepvaartmuseum.nl

Gratis

VESTINGDAGEN HELLEVOETSLUIS

Een dagje uit met het hele gezin? In Hellevoetsluis kun je op 18, 19 en 20 augustus schepen en stoommachines bekijken. Met live-muziek, kermis, braderie en een vuurwerkshow. vestingdagen-hellevoetsluis.nl

SEPTEMBER

WERELDHAVEN-DAGEN

Om alvast in je agenda te zetten! Een compleet dagje uit voor jong en oud. De editie 2017 valt op 1, 2 en 3 september en heeft als thema 'Werelds'. Koop tijdig tickets voor de excursies. wereldhavendagen.nl

EMO OPEN

Neem een kijkje bij de grootste terminal voor kolen en ijzererts in Europa: Europees Massagoed- Overslagbedrijf BV (EMO).

Schrijf je in voor rondleidingen en bekijk kolen en ijzererts uit alle werelddelen, grote schepen en kilometers lange transportbanden! **Programma en inschrijven: open.emo.nl**
Za 9 september, 10-16 uur, Missouriweg 25, Maassluis. Tel: 0181-371 108

VAREND THEATHER

De terugkeer van de varende theaterhit 'Toen wij van Rotterdam vertrokken (XL)'. Ontmoet vijf mensen uit de Rotterdamse haven op de beslissende dag van hun leven. Hoe verder je vaart, hoe meer hun levens met elkaar verknoopt raken. Stap op bij het Maaspodium en geniet van een voorstelling met Delfshaven als decor. **Programma en tickets: maastd.nl**
Wo 16 aug - za 23 sept, Tel: 010-7070430
Maaspodium, St. Jobsweg 3, Rotterdam
Tel: 010-7070430

Internationale prijs voor de Havenkrant

Ja, hier zijn we als redactie best een beetje trots op. En dus delen we het graag met jullie, onze lezers: de Havenkrant heeft onlangs een prestigieuze, internationale prijs gewonnen, de *International Association of Ports and Harbors* Port Communications Award 2017. De jury heeft de onderscheiding toegekend voor de manier

waarop de Havenkrant de Rotterdamse haven 'dichterbij' de omwonenden brengt - met laagdrempelige artikelen over de haven in al haar facetten, van werk tot recreatie, van veiligheid tot bereikbaarheid. Ben je als lezer benieuwd wat er allemaal komt kijken bij het maken van een editie van de krant? Bekijk dan het filmpje:

PORTOFROTTERDAM.COM/MAKINGOFHAVENKRANT

Vier de zomer in de haven. Spetteren in het water, sleepboten ontdekken, varend dineren, van muziek genieten. Er is van alles te doen in de stad én haven! Kijk voor een overzicht van evenementen op pagina 6 en 7.

Win!
Het is weer genieten tijdens Port of Rotterdam North Sea Jazz Festival op 7, 8 en 9 juli in Ahoy Rotterdam. En jij kunt kaartjes winnen!

Havenbedrijf Rotterdam is trotse naamgever van dit driedaagse festival en verlost twee keer twee kaartjes. Kansmaken? Stuur een e-mail met naam en contactgegevens naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. North Sea Jazz.

NORTHSEAJAZZ.COM

MARITIEM MUSEUM HAVEN VERNIEUWD

Ontdek deze zomer in de vernieuwde Maritiem Museum Haven hoe enorm de Rotterdamse haven de afgelopen honderd jaar is veranderd. Draaide het een eeuw geleden vooral om spierkracht in de haven, tegenwoordig laten we ook robots voor ons werken. Bewonder de lading die is toegevoegd aan de museumhaven. Download de nieuwe app en volg met je smartphone twee tours; een rondleiding door de museumhaven en een audiotour door het museumgebouw. Of luister naar verhalen van oud-havenwerkers, bekijk een film in de vuurtoren of stap aan boord van historische schepen voor een rond-

vaart door de haven. **Download de app: maritiemmuseum.nl**
Gratis (exclusief museumentree)
Maritiem Museum Rotterdam, Leuvehaven 1, Rotterdam.
Tel: 010-4132680
Di-za: 10-17 uur, zo: 11-17 uur.
Volwassene €11,50
4 t/m 15 jaar €7,50
MARITIEMMUSEUM.NL

BEZOEKADRES
Havenbedrijf Rotterdam
World Port Center (WPC)
Wilhelminakade 909, 3072 AP
Rotterdam
Havennummer 1247

POSTADRES
Afdeling Corporate Communicatie
Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam
010-2521010
havenkrant@portofrotterdam.com

COLOFON

De Havenkrant is een uitgave van het Havenbedrijf Rotterdam. De krant wordt vier keer per jaar verspreid onder inwoners van de regio Rijnmond in een oplage van 530.000 exemplaren. Overname van artikelen en beeld uit de Havenkrant is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van het Havenbedrijf Rotterdam. De inhoud is met zorg gemaakt. Ondanks de zorgvuldigheid kunnen er onjuistheden in staan. Aan de inhoud van de krant kunnen geen rechten worden ontleend. Mening in deze krant zijn niet noodzakelijkerwijs de mening van de directie van het Havenbedrijf Rotterdam.

SUGGESTIES?

Mail: havenkrant@portofrotterdam.com
Post: Havenbedrijf Rotterdam, redactie Havenkrant, Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam.

REDACTIE Anouska Hoogendoorn-Lagerwaard (hoofdredacteur), Erik Stenhuis (eindredacteur), Simone Opschoor-den Braber, Geniva Dawson (stagiaire), Tie Schellekens, Gijs Warmenhoven (Havenbedrijf Rotterdam); Rody van der Pols, Fieke Walgreen (Maters & Hermens Journalistiek)
TEKSTEN Havenbedrijf Rotterdam, Maters & Hermens Journalistiek
FOTOGRAFIE Jiri Büller, Andreas Terlaak, Theo van Peit, Hollandse Hoogte, Ries van Wendel de Jode
COVER Jiri Büller
INFOGRAPHIC Jan Peter Hemminga
CONCEPT Heino van Benthum en Jeroen Maters (Maters & Hermens Journalistiek)
BASISONTWERP Jelle Hoogendam (Maters & Hermens Vormgeving) en Luis Mendo (GOOD Inc.)
ART DIRECTION EN VORMGEVING Jan Peter Hemminga (Maters & Hermens Vormgeving)
LITHOGRAFIE Mark Boon
DRUK Janssen/Pers Gennep
VERSPREIDING Reclamever spreiding Bouwman, Cultuurkoerier

MIX
Papier van verantwoord herkomst
FSC® C129563

Lees de Havenkrant ook online!

Brengt de haven dichtbij

PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT